

Bu aksam biraz uzunca bir yazi
gonderiyoruz... Ogretmenlerden
mudurlerden, cocuklardan dinledigimiz
bazilarina sahit oldugumuz hikayeler...
Okutmayan babasini "jandarmaya soyleyin"
diye mudure yazan cocuklarin sikintilerini paylasiyoruz..

Yarin bir donem bitiyor ve
ardindan yeni bir donem basliyor...
8 yillik egitimin yerini 12 yillik egitim alacak...
Kizlarimiza, ailelerine, ulkemize insanliga
yararli sonuclar dogurmasini diliyoruz...

Kanun tek basina yeterli olmuyor,
alandaki egiticilere cok buyuk isler dusuyor...
Cunku MEB'in guzel anlamlı bir slogani var:
"Egitimde ihmal edilecek birey yoktur"

Hikayesini yazdigimiz cocuklardan biri de
ikinci yaz kampimizda misafirimizdi... Nasil zorluklardan
suzulerek okudu, su an calismakta...
Kendisinden dinlemek gerekir...
12. Yaz Kampinda misafirlerimizi
hep beraber agirliyoruz,
sizlerin desteklerinizle yetmezliklerin
ustesinden gelmeye cabaliyoruz...

Kampanyamiza ilgi gosteren ve destek veren
tum arkadaslara cok tesekkur ederiz
bir sekilde bu kampi yapmamiz gerek,
desteklerinizle basarabilecegiz...
Bir cocuk da sizin desteginizle hayatini degistirebilsin...
Bagislariniz icin ILKYAR'in Banka hesabi:
İŞ Bankası ODTÜ Şubesi (4229) 706968
IBAN:TR26 0006 4000 0014 2290 7069 68

ILKYAR

--

Cocuklarımız, ilk goz agrilarimiz, ilk yarimiz;

hele ki uzaklardaki, YIBOlardaki cocuklarımız, kardeslerimiz...

www.ilkyar.org.tr

ilkyar@ilkyar.org.tr

4+4+4 Bize Bizi Vurdu mu?

Bu satırları yazarken ülkenin önemli kurumlarından birinde mesai başlangıcı bir arkadaşla buluşmayı bekliyoruz... Elbette ne için dersiniz güzel çocuklarımıza destek bulabilmek için...

Etrafta koşuşturan bir enerji, sağa-sola, yukarı aşağı doğru yayılan bir canlılık... Belki işini hakkıyla yapmanın telaşı, belki de hayatın geri kalan ilk gününe yeni bir başlangıç yapma heyecanı...

Her zaman yaşadıklarımız bizi takip eder... Hele bir önceki gece gönderdiğimiz "esmer masalın" yazılmayan bölümlerini düşünürken, dağların tepesinden, kuru taşlık ovaların bir merasından gelen çocukların gözlerini hep üzerimizde hissediyoruz... Özellikle de dinlediğimiz, anlatamadığımız, yazamadığımız çocukların gözlerini... Mektuplardan çıkan çaresizliklerin, hayatından vazgeçmeye dayanmış yalnızlıkların ve çözümsüzlüğün gözleri hep üzerimizde...

Onları yüreğimizde hissederken, yan masada çocukların şirinliklerini anlatan, çocuklarının yeğenlerinin mezuniyet balosunda giyecekleri kıyafetleri söz konusu edenlerin sözleri, çözümsüz gözlere perde çekiyor gibi...



Yarın sadece bir eğitim öğretim yılı bitmiş olmuyor, bir dönem bitmiş oluyor ve yeni bir tarih sayfası açılıyor... 4+4+4 uygulamasına geçilecek... Acaba 4+4+4 kaç edecek? Acaba herkes için 12 edecek mi? Bazıları için 8'de mi kalacak?

Günlerden cumartesi çevredeki köy okullarından gündüzlülerde gelmişti... Hata veliler de gelmişti... Belki de servis şöförlerinin önemli bir kısmı aynı zamanda öğrenci velisiydi...

Dağ başındaki köylerinden kopup gelmişler YİBO'ya... Hepsinde büyük bir heyecan var, ama özellikle 8. sınıf kız öğrencilerde, üniversiteli ablaları gibi olma isteği ve coşkusu yüzlerinden okunuyor... Hele ki bazı gönüllülerimizin bir zamanlar kendileri gibi YİBO öğrencisi olduğunu öğrendiklerinde, "Acaba biz de gün gelir bilim otobüsünde yerimizi alabilir miyiz? Hatta Nihayet Abla gibi, Murat Abi gibi, mezun olacağımız bu okula bilim otobüsüyle gelebilir miyiz?" dilekleri dökülüyor yüreklerinden... "Elbette sizi bu otobüste görmekten daha büyük bir mutluluk olabilir mi?"



"Bizi bu dağın başındaki köylerimizden buraya kadar bile ne büyük zorluklarla gönderdiler... Öğretmenlerimiz, müdürümüz az dil dökmedi, babalarımızı, dedelerimizi ikna etmek için... Güya 8 yıllık zorunlu eğitim var... Sanki bu kanunun varlığını bilmezmiş gibi davranıyorlar... Anası hasta, ninesi hasta, bakacak kimse yok deyiveriyorlar... Bir de dedikodular söylüyorlar, YİBO'da bu oluyormuş, şu oluyormuş... Ne büyük iftiralar... Müdürümüz, öğretmenlerimiz, hiç merak etmeyin, kendi kızımızın namusunu nasıl koruyorsak, kızlarınız da bizim kızlarımızdır... Bunca zorlukla YİBO'ya gelebildik... 8 yıl bitiyor işte, bundan sonrası bizim için bitti gibi..."

-4+4+4 var artık, okuyabileceksiniz...

“Ama deniyor ki, bu 4+4+4 gelecek sene 5e başlayanlara uygulanacakmış, hatta deniyor ki 4+4+4 gelecek eylülde 1’e başlayanlara uygulanacakmış, doğru mu?”

Bazıları bir milli piyango nun ikramiyesini kazanacak mı merak ediyor:
“Gerçekten 4+4+4 bize vurdu mu?”

Öğle arasında okula gelen veliler soruyor

“Hani şu dört bir şey var ya, hah o 4+4+4, o bizi vurdu mu?”

Akşam ilçe Milli Eğitim Müdürü geliyor okula, aynı sorular soruluyor,

“8i bitirenler 9’a kaydolmak zorunda...”

deyince bazı kızların sevinç gözyaşlarını döktüğüne şahit oluyoruz...

Yasanın çıkması tek başına yetmiyor... Uygulanması için konunun takipçisi olması gerekiyor ilgililerin...

O kadar çok yaklaşım var ki... Nasıl niteleyebilirsiniz ki aşağıdaki Babanın yaklaşımını?



“O kadar çok konuşuldu ki, Babamın “Okula göndermiyorum...” sözü küçücük yüreğime bir hançer gibi girmişti... Bu sözüne karşılık ne kadar gözyaşı döktüysem de hiç mi hiç fayda etmedi... Oysa abilerim okuyordu... Arkadaşlarım okula gidiyor, gülererek geliyorlar, ve okulda öğrendiklerini anlatıyorlardı... Dayanılmaz bir arzu duyuyordum... Anamın yüreği dayanmadı, gizliden gizli pazardan bana mavi bir önlük aldı... Artık öğleden sonraları arkadaşlarımla buluştuğumda sanki okulluyum gibi mavi önlüğümü giyiyordum... Hele hele o güzel resimli kitaplardan da gelip bana arada bir hikaye okumadılar mı? Kafama koydum... Babam evden ayrıldıktan sonra ben de koşarak arkadaşlarımla yanına gidecek ve okullu

olacaktım... O gün okula gittim... Okula gittiğim ilk ve son gün... O gün rüyadaymışım gibi geçmişti... Defterim kalemim bile yoktu, ama mavi önlüğüm vardı... Arkadaşlarım defterlerinden sayfalar kopardılar, birisi kaleminin birini verdi, birisi silgisini verdi... İnanılır gibi değildi, elimde kalem, çiziyordum... Öğretmenimin dediklerini yapmaya çalışıyordum... Yanımda arkadaşımın kitabına biraz özenle bakıyor, benim de okumayı sökeceğim günler gelecek diye düşünüyordum... Teneffüslerde koştuk, eğlendik... İlk defa o gün şiir diye birşey duydum, öğretmenimiz ne kadar da güzel okumuştum... Öğretmenimi çok sevdim... Annem de öğleyin benim gülen yüzümü görünce onun da yüzü gülmeye başlamıştı... Öğleden sonra da evime geldikten sonra bir sürü ödev edindim kendime... Anneme alınacaklar listesi verdim... Keşke vermeseydim, nereden bilebilirdim Annemin kızımızın ihtiyaçları diyerek bu listeyi Babama iletceğini... Babamın suratını şu an bile unutamıyorum... Nasıl bir bağırma ile mavi önlüğümü istedi... Bir canavara dönüşmüş gibiydi gözümde... Önlüğün kollarını çekince kolum kopuyor sandım... Bir dakika içinde paramparça etti mavi önlüğümü... Sürekli ağlıyordum, ama dilim tutulmuştu... Biraz sonra elinde gaz tenekesini getirdi... Mavi bez parçalarının üstüne döktü... Çakmağını çaktı... Gözyaşlarım alevleri söndürmeye yetmiyordu... Önlüğümü almak istedim... Önlüğüme uzanırken Babamın bir tokatını ve kafamın duvara çarpışını hatırlıyorum... Benim tek okul günüm böyle başladı ve bitti..."



Bazen soruyorlar: “Burası neresi, bu olay nerede oldu?” “Haa orası mı?” “Evet orası...” desek sorun çözülmüş oluyor mu? Sanki “orasıysa” sorunu ihmal mi edeceğiz? Oysa ülkenin dört bir yanında bu sorunlar... Daha doğrusu bu sorunları yaşayan kız çocuklarının yaşadıkları yerler ülkenin dört bir yanında... Geçmişte bazen çocukların bile bu konunun takipçisi olduklarını, bazen yaratıcı çözümler üretebildiklerini gördük: “Babam okumamı istemiyordu... ‘Kız kısmı otursun oturduğu yerde... Kızını dövmeleyen dizini döver, ben seni dövmemek için göndermiyorum’ derdi. Çocuk aklım almazdı bu büyük sözleri... Anneme sürekli ağlıyordum. Bir sene böyle acı içerisinde geçti, okula o sene gidemedim... Arkadaşlarımı görüyor içim içimi yiyordu... Diyorlardı ki, ‘Baban nasıl okutmaz, 8 yıllık zorunlu eğitim var.’ Ama ne yapıp yapıp bir sene sonraki okul kayıtlarını kaçırmamak için planlarımı yapıyordum. Her gün penceremizden okula giden yolu gözlüyordum. Bir baba kızının elini tutmuş okul yolunda görünce koşarak çıktım... Nefes nefese, “Amca, amca; ne olur ben de okumak istiyorum... Ne olur bu kağıdı müdür beye ver, hee?” Ondan sonrasını ümitle bekledim... Arkadaşlarımla yazıyı yazmıştık... Kimlik bilgilerimi, Babamın okutmadığını, 1 sene hergün okumak için ağladığımı yazmıştım... Hem o amcaya, hem de müdür beye borçluyum okumamı...”



“Beşi bitirdim... ‘Okul bitti...’ dedi Babam, ‘bizim zamanımızda 5 sene yetiyordu, bu da sana yetsin.’ Babamıza karşı ağzımızı açabilir miyiz? Hele hele bir kız olarak böyle birşey söz konusu olabilir mi? Dünyam karardı... Hiç birşeye gülmeyi bırakın, gülümsemeyi bile unutmuştum... Arkadaşlarım okuldaydı... Her öğleden sonra onların okuldan gurup halinde gülererek evimizin önünden geçişlerini izlerdim... Ağlamaktan başka birşey yapamazdım... Bir gün bir mektup geldi... Babam gelmeden açıp okudum... ‘Eğer kızınızı okutmazsanız şu kadar ceza’ diye süren mektubu okuyan Babam ‘ceza’ ve ‘jandarma’ kelimelerinden çok etkilendiği belli oluyordu... Hemen ertesi günü eşyalarımı toparlayıp 5. Sınıfımı bitirdiğim YİBO’ya gittik. Artık kaderim dönmüştü... Bir de siz geldiniz YİBO’muza... Hele hele yaz kampına Ankara’ya geldim ODTÜ’yü gördüm, Boğaziçini gördüm... Oradaki abi ve ablalarım o kadar iyi davrandılar ki, artık Babamın söyleyecek hiç bir sözü kalmamıştı...”

MÜDÜRÜM

Ben köyünde nehişim kim?

Beysi bitirmiş ve adlı öğrenmiş bende.
Geliyoruz babam orta okul bice.
Halbuki akm dosyada yazı.
Ben okula gite bilecek bir ihtimalim.
Yok Ben bu mektubu yazdım
Sice ricam var benide okula gönd-
erin izninizle benide atkardaslarımı
sıyanına gelmek istiyorum
Ne olur benide okularınıza akm ricamla
gerekirse jandarmaya sarıya alın
Eğer babam beni göndermese yakaladım
ceza verin. ADI=1
Sıydan-2
Baba adı

Yukarıdaki mektup gibi ne çok acı çekiyor kızlarımız... Şubat projemizde anlatmışlardı... "Hocam hala TV'nun internet arşivinde var seyredebilirsiniz... Bizim burada oldu... Öğretmenler ve yöneticiler köy köy dolaşıp, çağ nüfusunu tesbit etmeye çalışıyorlar... Okul çağındaki kızını vermemek için Baba kızını ahıra, ineklerin arasına sakladığını bulduk..."

Dedesesi yüzünden kardelen olamadı

Torununu, "kendisine hizmet ettiği" gerekçesiyle okula göndermiyor. İl Milli eğitim yetkilileri, 13 yaşındaki Aynur'u 'kardelen' yapmak için uğraştı ama dedesi ikna edilemedi. Aynur'un gözyaşları yetkilileri de üzdü



"Hocam ne olur bu kızımıza burs verebilir misiniz?"

"Biliyorsunuz YİBO yöneticileri olarak biz zorunlu eğitim yaşındaki çocukları tesbit etmek amacıyla köy köy öğretmenlerle beraber gezeriz... Özellikle de o sene öğrenci sayısının azlığı nedeniyle kapanan okulların olduğu köylere daha dikkatli bakmaya çalışırız... Hane hane dolaşırız, nüfus memuru gibi sorarız, okul çağında kızın var mı diye... Evin birine vardık..."

"He... var..." dedi Baba...

"Köyde okuluna devam ediyordu, üçü bitirdi, okul kapanınca nasıl gönderecektik ki?" Babaya:

-Bizim YİBO'ya yollaman gerekirdi... Yaşı geç değil, hemen başlasın...

"Ohoo Müdür Bey, bizim büyük kız geçen sene evlendi gitti... Şimdi kim bakacak bizim kocakarıya?"

-8 yıllık zorunlu eğitim var, kızını göndermek zorundasın, bu eğitimini bitirir ondan sonra bakar size....

diyerek ayrılıyor... Adını soyadını, nüfus bilgilerini aldık, YİBO'ya bekliyoruz dedik ayrıldık...

Ancak okullar açıldı kızımız YİBO'ya gelmedi... Unuttum gitti...

Bir gün ilçenin pazarında babasını görünce hemen hatırladım...

-Senin kız gelmedi, yeri hazırды...

Pazar yerinde kendi köylülerinin arasında bir şey diyemedi... Zor bir duruma düştüğünü hissetti ve kızını göndereceğini söyledi... Hakikaten Pazartesi günü kızını getirdi... İki hafta okudu okumadı... Evciler olarak köyüne gitti ve kız gelmedi... Böylece dördüncü sınıfta devamsızlıktan kaldı...

O yaz gene köylerine gidince doğrudan kızımızın evine gittim... Babasına da açıkça söyledim, "çocuğunu göndermezsen ben jandarmaya bildireceğim, ve para cezası neyse verirsin artık..." diyor... Baba da "kızımı gönderiyorum" dedi... Dedi demesine ama yine göndermedi... Bir önceki sene gibi tekrar pazarda gördüm... Aynı konuşmalar geçti... Ve kızını gönderdi... Kızı okuması gerektiğini bu sefer çok iyi anladı... Hem de nasıl canla başla çalışır hale geldi... Fırtına gibi ilerledi YİBO'da birinci oldu... İlçede birinci oldu... SBS sınavında da il de derece yaparak ilk beşe girdi... İldeki Fen Lisesine başladı... Ailesi çok fakir... Kendisine harçlık desteği gibi bir burs verebilir misiniz?"

Fen Lisesini başarıyla bitirdi... Çok iyi bir üniversitenin Tıp Fakültesini kazandı... Okuluna başarı ile devam ediyor...



"Bilmem ailesi neden böyle bir erkek ismi koymuş, öğrenemedim. Belki de yitirdikleri erkek evlatlarına olan özlemlerini canlı tutmak için olabilir... Birinci sınıftan beri YİBO'muzdaydı... Ama bu kızımız hiç yemek yemiyor, arkadaşları taze ekmeği görünce bazen bir ekmeğe bile yerken bu kızımız bir iki lokma ile geçiştiriyordu, neredeyse hiç yemiyordu... Aynı Afrika'lı açlıktan bir deri bir kemik kalan, hatta sizin de sunumunuzda gösterdiğiniz resimdeki gibi bir kolu var... Yemekleri sevmedi herhalde, zamanla alışır, geçer dediysek de... Yıllar geçse de çöp gibi hali hiç değişmedi... Bir sene idealist, hayatını öğretmenliğe adanmış, yüreği çocuklar için çarpan, daha fazla neler yapabilirim arayışında olan çok güzel bir insan atandı okulumuza... Sürekli sorunca, kendisine 'bu kızımızı pansiyonda da izler misin?' diye bir ricada buldum... Bir hafta sonra raporunu verdi... Kendisi her gece, kaldığı üst ranzaya çıkıyor ve kollarını havaya açarak
-Allahım, Allahım ne olur yalvarıyorum, ne olur, ne olur beni büyütme...
Çok merak ettim, bayan öğretmene sordum, 'Peki niye öyle yalvarıyormuş, öğrendin mi?'
-Evet... Eğer boy atarsa, büyür, gelişirse, hemencecik ablaları gibi evlendirilecek ondan korkuyormuş...
Geçen sene kapım çalındı... Başını uzattı... "Buyrun..." dedim...

-Hocam beni tanımadınız mı?

Ne kadar uzun uzun baktıysam da “Yok hayır, tanıyamadım...” demek zorunda kaldım...

-Hani siz bana “beyaz zenci” diyordunuz ya...

deyince gözyaşlarımı tutamadım... O YİBO’muzda 8 sene zafiyetten ölecekmiş gibi hiç büyümeyen kız gitmiş onun yerine karşımda boylu poslu, giyimiyle kuşamıyla, alımlı kendinden emin bir üniversite öğrencisi gelmişti... Hem de çok iyi bir üniversiteyi kazanmış... Şaşkınlıktan “Nasıl oldu?” diyebildim...

- Hocam Allah’la anlaşmamız lise üçe kadardı...”



8 yıllık zorunlu eğitimle, çok büyük kazanımlar elde edildi... Hele hele YİBO’larda Kemal Sunal filmlerinde alaya alınan “köylü” tiplemesi tarihe karıştı... Bu güzel çocukların elinde kitapların kapaklarının okunmaktan eskidiğini gördük... Tiyatro oynayan, bağlama çalan, keman çalan, elektrikli piyano çalan, inanılmaz güzel resimler yapan, satranç oynayan, fotoğraf çeken, karikatür çizen, hikaye roman yazan, koşuda il birincisi olan “köylü” kız çocukları gördük... Akademik başarılar gördük... Bu kazanımlar ne birleştirilmiş sınıflarla, ne taşınmalı eğitimle, ne de açık eğitimle, uzaktan eğitim modelleriyle kazanılabildi... ODTÜ’de, Boğaziçinde okuyan güzel çocuklarımız var şimdi... “YİBO olmasaydı... 8 Yıllık eğitim olmasaydı hayal dahi edilmeyecek güzel şeyler başarıldı...” Yarın bu proje bitiyor, daha iddialı bir proje hayata geçiyor... En uzak köylerde, belki uzak olması da gerekmiyor biraz yüksekçe bir köy, hatta şehirdeki gecekonducularda sanıyor musunuz ki tüm çocuklar okula gidiyor? Ki yukarıdaki hikayelerden biri gecekondu hikayesiydi... Milli Eğitim Yöneticilerine, okullardaki yöneticilere ve öğretmenlerimize yeni sistemde daha da büyük bir görev düşüyor, hem nicelik, hem de nitelikte hep beraber büyük bir hamle yapmanın başlangıcını

yaşıyoruz... Umut ederiz aşağıdaki yazgı artık kızlarımızın yazgısı olmaktan çıkar...



YAZGI...

Mavi boncuklar takardın kollarıma
Nazar değmesin diye...
Kırmızı pabuçlar alırdın Cuma pazarından,
Bayramlık hediyeye...

O günler ne de güzeldi baba...
Ne mutlu ne zendim.
Her gülerdi gözlerim.
Gel de şimdi bak yüzüme.
Hani kıyamazdın ya okşamaya
Pamuk yanaklarımı.
Şimdi kocamdan yediğim dayak,
Mor mor etti yanaklarımı.

Su soğuk su, sobanın odunu, şu tarlanın otu...
Bu ellere mi yakardı ninem kınayı?
Bak, şimdi yaralı.
Oysa çok değil beş sene önce
Okul birincisi olduğumda
Hediyemi alırken
Emine Öğretmenimin elleri ne de yumuşaktı.

Ah ah baba ...
Dinleseydin Emine Öğretmenimi,
Fakülte okuyacaktım.
Öğretmen olacaktım, belki hemşire
Ya da doktor.
Doktor olacaktım ya



Okuması olmayan anam
Verince yanlız ilacı küçüğüm Ayşe'ye
Ölmeyecekti Ayşe m.
Annem de meczup olmayacaktı.



Bakmayacaktım kocamın alacağı
İki basma eteğe.
Güzel bir evim, mutlu bir yuvam olacaktı.
Hani gül kokulu kızındım ya
Şimdi şu küçük odada küf kokuyor giysilerim.



Sen kıyamazdın bağırmaya
Bak, elin oğlu nasıl da kıyıyor.
Şu an terk etsem bu evi
Bir işim yok ki
Ayaklarımın üzerinde durabilseyim
Kapına gelssem,
İçerdeki ses "Kadının yeri, kocasının yanı" diyor.



Şimdi soruyorum sana,
Bu kara yazgı kaderim mi benim?
Ben mi böyle olsun istedim?
Yok baba yok...
Bu kadere sen seçtin.



İLKYAR

Çocuklarımız ilk sevdiklerimiz, ilk yar'larımız...

www.ilkyar.org.tr ilkyar@ilkyar.org.tr

güzel çocuklarımızın geleceğine güzellikler katmak için

belki bir kitap için:

belki yaz kampına destek için:

İş Bankası ODTÜ Şubesi (4229) 706968 TL

TR26 0006 4000 0014 2290 7069 68